

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 26 sierpnia 2026 r.

Wydział Polityki Społecznej

PS-VI.431.1.22.2026.MP

Szanowny Pan

Robert Trusewicz

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

ul. T. Kościuszki 2

11-400 Kętrzyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie ul. T. Kościuszki 2, 11-400 Kętrzyn. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierował pan Robert Trusewicz, który stanowisko Kierownika Jednostki objął z dniem 14 maja 2016 r. **/akta kontroli str. 1/.**

Kontrolę w trybie zwykłym przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:
Marzena Przybylska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów, legitymacja służbowa nr 74/2019, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego oraz
Izabela Chowańska – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 42/2025, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.644.2026 z 26 czerwca 2026 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 6 lipca 2026 r. i zakończono w dniu 9 lipca 2026 r. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2 w 2026 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 ze zm.) – dalej jako ustawa wrispz, w związku z art. 8-18 oraz 29-31 ustawy wrispz.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) GOPS/ Ośrodek/ Jednostka – co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie,
- 2) Kierownik – co oznacza: Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie, pana Roberta Trusewicza,
- 3) Gmina – co oznacza: wiejską Gminę Kętrzyn,
- 4) Statut – co oznacza: *Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie*,
- 5) Regulamin – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie*,
- 6) asystent/asystenci – co oznacza: asystenta/asystentów rodziny, o których mowa w ustawie, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie,
- 7) plan/ plan pracy – co oznacza: plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy wripsz,
- 8) plan pomocy dziecku – co oznacza plan pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, o który mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wripsz,
- 9) ocena/ocena rodziny/okresowa ocena – co oznacza: okresową ocenę sytuacji rodziny, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy wripsz,
- 10) koordynator – co oznacza: koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 77-79 ustawy wripsz,
- 11) PCPR – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie,
- 12) Wykaz dzieci – co oznacza: wykaz dzieci przebywających w pieczy zastępczej w okresie podlegającym kontroli, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 13) Wykaz/Wykaz rodzin – co oznacza: wykaz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie objętym kontrolą, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w GOPS dokumentacji (w tym dokumentów powstałych wcześniej, a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą) oraz informacje i wyjaśnienia przekazane przez Kierownika GOPS.

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych Jednostki

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie działał w oparciu o:

- *Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie*, przyjęty Uchwałą Nr LXIV/322/2023 Rady Gminy Kętrzyn z dnia 28 czerwca 2023 r. **/akta kontroli str. 2-5/**,
- *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie*, przyjęty Zarządzeniem Nr 7/2013 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie z dnia 11 grudnia 2013 r., zmieniony Zarządzeniem: Nr 5/2014 z dnia 22 sierpnia 2014 r. **/akta kontroli str. 6-18/** oraz *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie*, przyjęty Zarządzeniem Nr 7/2026 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie z dnia 10 kwietnia 2026 r. **/akta kontroli str. 19-38/**.

Analiza powyższych dokumentów wykazała, że uwzględniono w nich realizację zadań wynikających z ustawy wrispz, w strukturze Jednostki wyodrębniono stanowisko asystenta rodziny oraz wskazano zakres realizowanych przez niego zadań.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy wrispz, w przypadku, gdy wyznaczonym na podstawie ust. 1 tego artykułu podmiotem realizującym pracę z rodziną jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo centrum można utworzyć zespół ds. asysty rodzinnej. Ustalono, że w GOPS nie powołano takiego zespołu, nie opracowano też procedur, które określałyby sposób realizacji zadań oraz ich dokumentowania przez asystentów.

W toku kontroli ustalono, że asystenci prowadzili następujące dokumenty:

- *Zgoda na podjęcie współpracy rodziny z asystentem rodziny,*
- *Karta informacyjna rodziny,*
- *Zasady współpracy rodziny z asystentem rodziny,*
- *Ocena wstępna sytuacji rodziny,*
- *Plan pracy z rodziną,*
- *Okresowa ocena sytuacji rodziny,*
- *Wniosek do Kierownika o zakończenie objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny,*
- *Sprawozdanie miesięczne asystenta rodziny,*
- *Zakończenie prowadzenia monitoringu.*

2. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

a) zasób kadrowy realizujący zadania

Z Wykazu osób zatrudnionych na stanowisku asystenta rodziny (...) przedłożonego kontrolującym, stanowiącego **akta kontroli str. 39** wynika, że w okresie objętym kontrolą w GOPS zatrudniano 2 asystentów, jednego na okres od 01.02.2024 r. do 28.02.2026 r., drugiego na okres od 01.03.2026 r. do 31.08.2026 r., każdego w wymiarze jednego etatu, w ramach zadaniowego czasu pracy.

W badanym okresie wsparciem asystentów objętych było 12 rodzin **/akta kontroli str. 40-43/**, natomiast na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych asystent pracował z 9 rodzinami. Ustalono, że limit środowisk współpracujących z 1 asystentem rodziny, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy wrispz, nie został przekroczony **/akta kontroli str. 40-43/**.

Z pisemnych informacji Kierownika, stanowiących **akta kontroli str. 44** wynika, że praca asystentów rodziny nie była łączona z wykonywaniem przez nich obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy, co jest zgodne z zapisami art. 17 ust. 3 ustawy wrispz. Kierownik oświadczył również, że w okresie objętym kontrolą zatrudnieni w GOPS asystenci rodziny, nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę, co jest zgodne z art. 17 ust. 4 ustawy wrispz.

Z pisemnej informacji przekazanej przez Kierownika wynika, że realizację planów pracy z rodziną dodatkowo wspomagali zatrudnieni w GOPS, w ramach umowy o pracę wymiarze 1 etatu każdy **/akta kontroli str. 39/**:

- starsi specjaliści pracy socjalnej, w tym 1 zastępca kierownika GOPS – 4 osoby,
- specjaliści pracy socjalnej – 2 osoby,

oraz świadczący usługi:

- radca prawny (3 godziny tygodniowo),
- psycholog (4 godziny tygodniowo),
- terapeuta (3 godziny tygodniowo).

Analiza przedłożonej dokumentacji potwierdziła powyższe.

b) zasób instytucjonalny na terenie Gminy wspomagający realizację zadań

Analiza dokumentacji wykazała, że praca asystentów wspomagana była przez specjalistów świadczących swoje usługi w GOPS. Z pisemnej informacji Kierownika, stanowiącej **akta kontroli str. 45- 49** wynika, że na terenie Gminy na rzecz dziecka i rodziny działały również inne podmioty publiczne i niepubliczne, w tym:

- szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi w: Nakomiadach, Biedaszkach, Wilkowie z oddziałem w Karolewie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kętrzynie,
- Ośrodek Konsultacyjno-Psychoedukacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kętrzynie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Kętrzynie, z 20 świetlicami wiejskimi,
- Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn z siedzibą w Czernikach, filią w Wopławce oraz punktami w: Nowej Różance, Łazdojach, Pręgowie, Koczarkach, Martianach, Mażanach, Biedaszkach, Małych, Karolewie, Nowej Wsi Kętrzyńskiej, Nakomiadach oraz Smokowie,
- 13 Kół Gospodyń Wiejskich,
- Klub Sportowy „Wilczek” Wilkowo oraz „Orzeł” Karolewo,
- Ochotnicze Straże Pożarne w Karolewie i Wilkowie.

Ustalono, iż rodziny zamieszkujące na terenie Gminy miały możliwość otrzymania wsparcia poprzez korzystanie z usług instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny **/akta kontroli str. 50-53/**.

Z przedłożonych informacji wynika też, że na terenie Gminy nie funkcjonowały rodziny wspierające oraz placówki wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie w sprawie **/akta kontroli str. 54-61/**.

3. Wspieranie rodzin – charakterystyka stanu na terenie Gminy

Z pisemnej informacji przedstawionej przez Kierownika, stanowiącej **akta kontroli str. 40-43** wynika, że w badanym okresie wsparciem asystentów objętych było łącznie 12 rodzin, z których 9 nadal kontynuowało współpracę.

Nie było rodzin objętych wsparciem asystenta na mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Natomiast 3 rodziny zostały zobowiązane do pracy z asystentem przez sąd.

Z pisemnej informacji przedstawionej przez Kierownika, stanowiącej **akta kontroli str. 62-71** wynika, że w okresie objętym kontrolą w pieczy zastępczej przebywało łącznie 34 dzieci (z 22 rodzin), w tym:

- 8 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 26 w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okres pobytu dzieci w pieczy zastępczej wynosił od 1 miesiąca do 16 lat. W okresie objętym kontrolą 6 dzieci z 2 rodzin powróciło do rodzin biologicznych, 1 usamodzielniało się.

Spośród 22 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej:

- 6 było objętych wsparciem asystenta,
- 16 nie było objętych wsparciem asystenta.

Z przedstawionych informacji wynika, że głównymi powodami nieobjęcia części rodzin wsparciem asystenta były **/akta kontroli str. 72-73, 127-128/**:

- zamieszkanie rodziców poza terenem Gminy,
- śmierć rodzica biologicznego,
- ojciec dziecka był nieznany,
- brak zgody lub chęci współpracy z asystentem,
- brak chęci odzyskania dziecka,
- pozbawienie władzy rodzicielskiej rodzica,
- brak zasadności objęcia rodziny wsparciem asystenta,
- zrzeczenie się praw rodzicielskich.

Ponadto, w toku kontroli ustalono, że GOPS wobec 3 rodzin, z których dzieci umieszczone były w pieczy zastępczej (dzieci z Wykazu dzieci poz. 17, 19, 23 – **akta kontroli str. 62-71**) nie podjął działań zmierzających do rozpoznania potrzeby objęcia tych rodzin wsparciem asystenta.

Kierownik poinformował, że wynikało to z tego, że rodziny te nie korzystały z pomocy GOPS i nie podejmowały kontaktu z pracownikiem socjalnym w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji **/akta kontroli str. 72-73/**.

W opinii zespołu kontrolujących niekorzystanie z pomocy GOPS oraz niepodejmowanie przez rodzinę inicjatywy kontaktu z pracownikiem socjalnym nie jest argumentem, aby nie rozpoznać potrzeby objęcia tej rodziny wsparciem asystenta rodziny. Zgodnie z art. 11 ust.1 ustawy w.r.p.s. w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w niej wywiad środowiskowy, a następnie dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o przydzielenie asystenta. Ponadto w myśl art. 10 ust. 4 w.r.p.s. praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza nią. W opinii zespołu kontrolujących Ośrodek winien rozpoznać sytuację rodzin i w przypadkach tego wymagających złożyć wniosek o przydzielenie asystenta rodziny lub w dokumentacji dokonać stosownej adnotacji, że w opinii pracownika socjalnego, taka pomoc nie jest konieczna, a takiego dokumentu zespołowi inspektorów nie przedstawiono.

Zauważyć należy, że rolą asystenta rodziny jest aktywne wspieranie opiekunów i ich podopiecznych w przezwyciężaniu trudności życiowych. Głównym celem pracy z rodziną jest usamodzielnienie rodziny, poprawa jej funkcjonowania oraz zapobieganie odebraniu dzieci i umieszczeniu ich w pieczy zastępczej, a w przypadku ich umieszczenia reintegracja rodziny. W przypadku tych rodzin sytuacja nie została rozpoznana i nie było pewności, czy rodziny te są w stanie samodzielnie pokonać trudności. Przyczyną powstania nieprawidłowości było

niezastosowanie się do art. 11 ust. 1 wripsz, a jej skutkiem brak skoordynowanego wsparcia udzielonego rodzinom.

4. Tryb przydzielania asystenta rodziny

Oceny wykonania przez Jednostkę zadań w zakresie opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 7 rodzin objętych wsparciem asystentów (w Wykazie pod poz. 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11), w tym:

- 2 rodzin, w których praca asystenta została zakończona,
- 5 rodzin, z którymi praca trwała nadal – z czego 1 rodzina zobowiązana była do współpracy z asystentem przez sąd.

a) pozyskanie informacji o rodzinie

Z pisemnej informacji przekazanej przez Kierownika, stanowiącej **akta kontroli str. 40-43** wynika, że informacje o rodzinach potrzebujących wsparcia asystenta pochodzą od pracowników socjalnych oraz z sądu.

b) procedura przydzielania asystenta rodziny

W każdym badanym przypadku, pracownicy socjalni po powzięciu informacji o rodzinie, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z zapisami art. 11 ust. 1 ustawy wripsz, przeprowadzali w niej wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej. Procedura ta stosowana była również w przypadku rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd.

Analizy sytuacji rodzin, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy wripsz, pracownicy socjalni dokonywali na druku wywiadu środowiskowego i w sytuacjach tego wymagających wnioskowali o przydzielenie asystenta rodziny, co akceptował swoim podpisem Kierownik Ośrodka. Kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, iż analiza sytuacji rodziny, dokonywana przez pracowników socjalnych w wywiadach środowiskowych, nie zawsze w pełni odzwierciedlała sytuację rodziny wskazującą na potrzebę wsparcia jej przez asystenta rodziny. W niektórych przypadkach w wywiadzie brakowało pełnego obrazu dotyczącego funkcjonowania rodziny, oraz uzasadnienia konieczności przydzielenia asystenta rodziny. Zagadnienia te szeroko omówiono z Kierownikiem kontrolowanej Jednostki w toku kontroli. Przykładowy wywiad stanowi **akta kontroli str. 74-86**.

Rodzina podpisywała zgodę na współpracę z asystentem **/akta kontroli str. 87/**. Asystent w pierwszej kolejności sporządzał kartę informacyjną rodziny, która w razie potrzeby była aktualizowana **/akta kontroli str. 88-91/** oraz przekazywał rodzinie *Zasady współpracy z asystentem rodziny*, które rodzina akceptowała składając podpis **/akta kontroli str. 92/**.

c) rodziny zobowiązane przez sąd do współpracy z asystentem rodziny

W badanym okresie wsparciem asystenta były objęte 3 rodziny zobowiązane do tej współpracy przez sąd, analizie poddano teczkę rodziny z Wykazu pod poz. nr 3.

Stwierdzono, że praca z tą rodziną dokumentowana była tak samo jak z pozostałymi rodzinami tj. m.in. przeprowadzono u niej wywiad środowiskowy oraz rodzina złożyła pisemną zgodę na współpracę. W związku z treścią Rekomendacji metodycznych i organizacyjnych Izabeli

Krasiejko „Profesjonalne działanie asystenta rodziny”, w ramach bieżącego instruktażu zwrócono uwagę, że w przypadku rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd, niezasadne jest występowanie o zgodę rodziców na prowadzenie z nimi pracy. Stwarza to bowiem złudne przekonanie, że mają jakiś wybór, a nie mają oni alternatywy. Brak pisemnej zgody lub wycofanie się nie zmienia samego obowiązku wykonania orzeczenia sądu. Powyższe omówiono w toku kontroli.

5. Praca z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny i spójność działań z systemem pieczy zastępczej

Na początku współpracy asystent sporządzał obszerną ocenę wstępną sytuacji rodziny, która uwzględniała m.in.:

- dane o członkach rodziny,
- charakterystykę środowiska rodzinnego z uwzględnieniem perspektywy członków rodziny,
- cele, oczekiwania i potrzeby rodziny w procesie współpracy z asystentem rodziny,
- informacje dotyczące aktualnego funkcjonowania rodziny pozyskane od pracowników pomocy społecznej, kuratorów itp.,
- informacje o sytuacji zdrowotnej, ekonomiczno-zawodowej oraz socjalno-bytowej rodziny,
- informacje o sytuacji szkolnej i opiekuńczo-wychowawczej dzieci,
- zasoby wewnętrzne rodziny, mocne strony,
- występujące w rodzinie problemy, trudności, słabe strony,
- zasoby zewnętrzne, z których rodzina korzysta bądź chciałaby/mogłaby korzystać,
- ocena asystenta rodziny - wnioski, uwagi, rekomendacje do współpracy z rodziną.

Ww. ocena przedkładana była Kierownikowi Ośrodka, który opatrywał ją podpisem, przykładowe oceny stanowią **akta kontroli str. 93-103**.

a) opracowanie, realizacja i aktualizacja planu pracy z rodziną

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wrispz, do zadań asystenta należy opracowanie planu pracy z rodziną.

W myśl art. 15 ust. 3 ustawy wrispz, plan pracy z rodziną winien obejmować zakres realizowanych działań, mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Stwierdzono, że plany sporządzane przez obu asystentów zawierały wszystkie elementy, o których mowa w ww. przepisie prawa **/akta kontroli str. 103-118/**, aktualizowane były co roku, a w sytuacjach tergo wymagających, częściej **/akta kontroli str. 116-118/**.

Poddane analizie plany w ocenie zespołu inspektorów były zindywidualizowane i dostosowane do sytuacji i problemów rodzin. Zaplanowane działania były adekwatne do ich potrzeb i możliwości. Stwierdzono jednak, że działania oraz terminy w niektórych obszarach określone były w wysokim stopniu ogólności. W opinii zespołu kontrolerów np. w obszarze dotyczącym zdrowia, zamiast działania: „*odbywanie regularnych i zaplanowanych wizyt kontrolnych, szczepień i bilansów*” z terminem określonym „*okres współpracy*”, należałoby zaplanować

konkretne działania w tym obszarze wraz z konkretnymi datami realizacji, w najbliższym czasie. Dlatego też w ramach instruktażu Kierownikowi zwrócono uwagę na zasadność określania działań oraz terminów ich realizacji w sposób bardziej konkretny.

W przypadku modyfikacji planu pracy z rodziną, uwzględniano zmiany jakie zaszyły w sytuacji rodziny, zadania jakich nie udało się zrealizować do tej pory, określano też zasoby i ograniczenia rodziny.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy wrispz do zadań asystenta należy opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy wrispz.

Wszystkie poddane analizie plany zawierały podpisy asystenta oraz członków rodzin, co stanowi potwierdzenie, że osoby te uczestniczyły w ich opracowaniu, ponadto w *Kartach pracy asystenta rodziny* znajdowały się notatki dotyczące wspólnego opracowywania planu **/akta kontroli str. 119-120/**.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz, w przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej plan pracy powinien być opracowany we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz winien być skoordynowany z planami pomocy dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. W celu zbadania realizacji tego obowiązku poddano analizie teczek rodzin z Wykazu pod poz. nr: 2, 4, 7, 8 i 9, z których dzieci w okresie objętym kontrolą przebywały w pieczy zastępczej.

Stwierdzono, że w przypadku niżej wymienionych rodzin nie było zasadności konsultowania planu z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej/pracownikiem placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz koordynowania go z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, gdyż:

- dziecko z rodziny w Wykazie poz. 2 zostało zabezpieczone w rodzinnej pieczy zastępczej po zakończeniu współpracy asystenta z rodziną, ze względu na brak chęci współpracy i zaangażowania oraz nieprzestrzeganie zawartych w planie ustaleń oraz zaniedbania wobec dziecka **/akta kontroli str. 121-123/**,
- rodzina z Wykazu poz. 9 została objęta wsparciem asystenta rodziny po powrocie dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego 10.04.2026 r., a więc plan sporządzony 23.04.2026 r. nie wymagał konsultacji z wychowawcą placówki opiekuńczo-wychowawczej **/akta kontroli str. 124-128/**,
- plany pomocy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w przypadku dzieci z rodziny z Wykazu poz. 8, nie zostały jeszcze sporządzone.

Ustalono, że plany pozostałych rodzin skoordynowane były z planami pomocy dziecku – w teczkach rodzin znajdowały się plany pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej, przykładowy plan pomocy dziecku stanowi **akta kontroli str. 129-138**.

b) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny

Stwierdzono, że okresowe oceny sytuacji rodziny asystent sporządzał zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 15 ustawy wrispz, a więc nie rzadziej niż co pół roku i przekazywał Kierownikowi GOPS, o czym świadczą podpisy na dokumencie. W ocenach wskazywał okres czasu za jaki zostały sporządzone oraz uwzględniał informacje na temat aktualnej sytuacji w rodzinie, działań

podjętych w rodzinie i na jej rzecz oraz osiągniętych efektów w odniesieniu do celów założonych w planach pracy z rodziną, jak również wnioski do dalszej pracy. Przykładowe oceny stanowią **akta kontroli str. 139-149**.

c) udział asystenta w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą okresowe oceny sytuacji dzieci odbywały się w przypadku dzieci z rodzin z Wykazu poz. 4 i 7. Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że asystenci uczestniczyli w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. W teczkach rodzin znajdowały się informacje o terminach posiedzeń zespołów oraz o ich przebiegu **/akta kontroli str. 137, 150-152, 153/**.

d) współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówką opiekuńczo-wychowawczą

Z analizy dokumentacji wynika, że w przypadku rodzin biologicznych, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej, asystenci współpracowali z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej (dot. rodzin pod poz. nr 2, 4, 7, 8 w Wykazie). Współpraca ta, dotyczyła opracowania planu pracy z rodziną, w celu skoordynowania działań obu instytucji ukierunkowanych na poprawę sytuacji dziecka i rodziny, a także wymiany bieżących informacji dotyczących rodzin oraz kontaktów rodziców z dziećmi. Powyższe znalazło potwierdzenie w *Sprawozdaniach miesięcznych asystenta rodziny* **/akta kontroli str. 154-165/**.

e) działania asystenta rodziny na rzecz reintegracji rodziny

W oparciu o przeprowadzoną analizę dokumentacji zespół inspektorów ustalił, że asystenci realizowali zadania określone w art. 15 ust. 1 ustawy wripisz, a w szczególności:

- motywowali rodziny do dbania o zdrowie, realizacji wyznaczonych wizyt i zaleceń lekarskich,
- motywowali do utrzymania abstynencji i kontynuowania terapii uzależnień.
- pracowali nad podwyższeniem umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- modelowali zachowania rodziców wobec dzieci, wskazywali prawidłowe wzorce wychowawcze,
- motywowali do udziału w zajęciach dla rodziców,
- motywowali rodziców do spędzania czasu wolnego razem z dziećmi i wskazywali im konstruktywny sposób spędzania czasu,
- motywowali do terminowego regulowania bieżących opłat,
- motywowali do dbania o higienę osobistą członków rodziny,
- pomagali w sporządzaniu pism i załatwianiu spraw urzędowych.

Asystenci rodziny podejmowane czynności szczegółowo dokumentowali w *Sprawozdaniach miesięcznych asystenta rodziny* **/akta kontroli str. 154-165/**.

W przypadku rodzin w Wykazie pod poz. nr 7 i 9 – 6 dzieci powróciło do domów rodzinnych (3 z rodzinnego domu dziecka, 3 z placówki opiekuńczo-wychowawczej).

We wszystkich ww. rodzinach praca asystenta była ukierunkowana na wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz poprawę sytuacji w rodzinie. Powyższe potwierdza prowadzona dokumentacja, w tym plany pracy.

f) współpraca z podmiotami realizującymi działania na rzecz dziecka i rodziny

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji oraz informacji przekazanych przez Kierownika **/akta kontroli str.45-53/** ustalono, że asystenci, stosownie do zapisów art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy wrispz, podejmując działania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, współpracowali z jednostkami administracji samorządowej i innymi podmiotami oraz osobami specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny, w tym m.in.:

- Urzędem Gminy w Kętrzynie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie – współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie skoordynowania planu pracy z rodziną z planem pomocy dziecku, wymiana informacji na temat sytuacji rodziny, uczestnictwo w posiedzeniu zespołu dotyczącym oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Sądem Rejonowym w Kętrzynie,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kętrzynie – sporządzanie opinii na temat funkcjonowania rodzin oraz sprawozdań ze współpracy rodziny z asystentem, przekazywanie i wymiana informacji z kuratorami,
- Zespołem Interdyscyplinarnym w GOPS w Kętrzynie,
- Komendą Powiatową Policji w Kętrzynie – współpraca z dzielnicowymi na rzecz rodzin, udzielanie rodzinom pomocy w uzyskaniu potrzebnej pomocy,
- placówkami oświatowymi z terenu Gminy – wymiana spostrzeżeń nt. uczniów, pozyskiwanie informacji o dzieciach,
- placówkami medycznymi w Kętrzynie i w Olsztynie – pomoc rodzinom w umawianiu wizyt oraz towarzyszenie podczas wizyt,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kętrzynie,
- Powiatowym Ośrodkiem Wspierania i Rozwoju Edukacji w Kętrzynie POWRE,
- Centrum Pomocy Psychologicznej - Poradnią Psychologiczną dla Dzieci i Młodzieży w Kętrzynie,
- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Kętrzynie,
- Powiatowym Centrum Edukacyjnym w Kętrzynie,
- Warmińsko-Mazurskim Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Olsztynie, Centrum Edukacji w Kętrzynie,
- Centrum Integracji Społecznej w Kętrzynie.

Przedłożona kontrolującym dokumentacja prowadzona przez asystentów, min. pisma do sądu, zaproszenia do udziału w spotkaniu członków grupy diagnostyczno-pomocowej, zaproszenia do udziału w posiedzeniu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka oraz notatki służbowe odzwierciedlały współpracę asystentów z podmiotami, o których mowa powyżej **/akta kontroli str. 166-172/**.

g) monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu z nią współpracy

W okresie objętym kontrolą asystenci zakończyli współpracę z 3 rodzinami z uwagi na:

- zrealizowanie planu pracy z rodziną – 2 rodziny,
- niechęć do współpracy z asystentem – 1 rodzina.

Podczas kontroli analizie poddano teczki 2 rodzin, z którymi zakończono współpracę – poz. 2 i 9 z Wykazu.

Zgodnie z art. 15 ust 1 pkt 16 ustawy wrispsz asystent winien monitorować funkcjonowanie rodziny po zakończeniu z nią współpracy. W każdym badanym przypadku asystenci kierowali do Kierownika GOPS wniosków o zakończenie objęcia rodziny wsparciem asystenta, który zawierał m.in.: dane członków rodziny, datę od kiedy wsparcie asystenta wygasa, opis aktualnej sytuacji rodziny, osiągnięte efekty lub ich brak, przyczynę zakończenia pracy **/akta kontroli str. 121-122, 173-174/**. Wniosek podpisywał asystent rodziny i pracownik socjalny, a następnie akceptował Kierownik.

W jednym analizowanym przypadku, monitoring sytuacji rodziny nie był prowadzony ze względu na brak współpracy (poz. 2 z Wykazu), w drugim przypadku prowadzony był przez 2 miesiące i zakończony sporządzeniem dokumentu *Zakończenie prowadzenia monitoringu*. Wynika z niego, w jakiej formie realizowany był monitoring (np. wizyty w środowisku) oraz jaka jest aktualna sytuacja rodziny, w tym czy rodzina radzi sobie z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych **/akta kontroli str. 175/**.

UWAGI i WNIOSKI

Mając na uwadze ustalenia kontroli wnioskować można, że rodzinom przeżywającym trudności Ośrodek, co do zasady, zapewniał wsparcie asystentów rodziny. Jednakże w 3 przypadkach GOPS, po powzięciu informacji o rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, nie podjął działań zmierzających do rozpoznania potrzeby objęcia ich wsparciem asystenta.

Stwierdzono, że zasób kadrowy GOPS umożliwiał, co do zasady, właściwą realizację planów pracy z rodziną, niemniej zwrócono uwagę na zasadność formułowania w nich działań oraz terminów w sposób bardziej konkretny.

Asystenci podczas realizacji swoich zadań wykazywali się zaangażowaniem, stosowali różnorodne formy i metody pracy, co potwierdzają wpisy w prowadzonej przez nich dokumentacji. Dokumentacja asystentów była prowadzona starannie i czytelnie. Odzwierciedlała przebieg pracy z rodzinami jak i działania podejmowane przez asystentów w tym zakresie.

Na podkreślenie zasługuje współpraca asystentów z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, ukierunkowana na udzielanie rodzinom pomocy i wsparcia. W przypadku rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej, asystenci ściśle współpracowali z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownikami powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W celu zminimalizowania ryzyka powstania uchybień i/lub nieprawidłowości w realizacji zadań, należy wdrożyć instruktaż udzielony w toku kontroli, w bieżącą pracę Jednostki.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Kierownika Jednostki, jako osobę odpowiedzialną za jej powstanie, działań mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

1. Po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzać w niej wywiad środowiskowy oraz dokonywać analizy jej sytuacji, a w przypadkach tego wymagających występować do Kierownika z wnioskiem o przydzielenie asystenta.

POUCZENIE

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

**Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Piotr Duda
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej**

**Zespół kontrolujących:
Izabela Chowańska – główny specjalista
Marzena Przybylska – główny specjalista**